

1473 7. Marts 1892: 1. Beh. af Lovf. om Medd. af Koncessioner paa Jærnbaneanlæg. 1474

idet det jo lader til, at Flertallet her i denne Sal ikke har i Sinde at afgive Rigsdagens Myndighed paa dette Omraade til Indenrigsministeren. Jeg taler ikke om denne Indenrigsminister, der maaske med bedaarende Glsfærdighed har funnet faa det andet Ting til at gaa ind herpaa. Men dette Ting staar mere fast paa sin Ret og siger: Naar et Emne hører ind under Rigsdagens Myndighed, skulle vi ikke give det fra os. Det glædede mig især, at det ærede Medlem for 6te Kreds fremhævede, at det jo ikke alene er Spørgsmaalet om Banens Retning, om hvilke Baner der skulle bygges, i hvilken Orden der skal gives Tilskud til de forskellige Baner, det er ikke alene alle disse Spørgsmaal, som Rigsdagen hidtil har bestæftiget sig med, det, der er Tale om, er meget vigtigere, nemlig Spørgsmaalet om Bevilling af Tilskud. Her vil man give Indenrigsministeren en fuldstændig plein-pouvoir til at bevilge 2 Millioner af Statskassen, uden at Rigsdagen saar det mindste at sige om, til hvem disse Midler bevilges. Og vil man sige, saaledes som den ærede Minister har sagt i det andet Ting, at det er blot at give visse bestemte Regler for, hvorledes man paa bedste Maade skal gaa frem, saa siger jeg, at det er ikke rigtigt. Hovedparagraffen, § 4, siger, at indtil $\frac{2}{5}$ af disse Midler staar det til Ministerens fri Støn at give. Om han vil give $\frac{1}{20}$ eller helt ud $\frac{2}{5}$, overlades til Indenrigsministeren, og selv i § 8, hvor man skulde tro, at der kunde slaas nogle Regler fast til at binde Ministeren, staar der, at Ministeren kan give det og det, men er ikke pligtig til det. Jeg siger, det er rigtigt, som der er sagt i det andet Ting og til Dels her i Dag, at Rigsdagen vil paa det Omraade fuldstændig abdicere baade med Hensyn til Indholdet af Jærnbanelove og med Hensyn til de Tilskud, der skulle gives af Statskassen. Jeg ser godt af sidste Paragraf, at man kun har villet give det for $3\frac{1}{2}$ Aar, og at det skal være for 2 Mill. Kr., men i ethvert Tilfælde opgiver man sin Ret for de $3\frac{1}{2}$ Aar og for de 2 Mill. Kr. Det glæder mig at se, at ærede Medlemmer, som ellers pleje at følge Ministeren, dog have fundet, at det var lidt for stramt, og særlig tror jeg at kunne sige

om det ærede Medlem for 11te Kreds, at han er plus royaliste que le roi, mere ministeriel end Ministeriets sædvanlige Tilhængere, naar det gælder om at opgive Rigsdagens Ret og Pligt til at paase, at Ministeriets Magt ikke strider over alle Grænser. Jeg beder ærede Medlemmer tænke sig, hvorledes Tingene ville stille sig, naar man giver Ministeren denne Bemyndigelse. Han kan bestemme, hvor meget og hvor lidt de vedkommende skulle have, hvorvidt overhovedet den ene Jærnbane skal foretrækkes for den anden, og man giver ham i Løbet af $3\frac{1}{2}$ Aar 2 Mill. Kr. af Statskassen at rutte med, at give som Tilskud til private Baner. Det er vel kun 2 Mill. Kr. og kun for $3\frac{1}{2}$ Aar, men hvad vil Folgen blive? Over hele Landet vil man sige: Nu maa man se at haste i Tide, nu maa vi møde med vore Jærnbaneplaner, og komme vi ikke, inden disse $3\frac{1}{2}$ Aar ere udløbne, og inden Ministeren har givet de 2 Mill. Kr. bort, risikere vi intet at faa. Ministeren vil paa sin Side blive oversvømmet af disse Andragender, og han staar da der med de 2 Mill. Kr. og skal til at vælge mellem de forskellige Jærnbaner. Rigsdagen har ikke det mindste at sige, om det skal være en Tværbane paa Langeland, en Bane paa Fyn eller i Sjælland, der skal foretrækkes. Vi have ikke det mindste at gøre dermed. Om den ene Bane er fornuftigere end den anden, blive vi ikke spurgt om; det er altsammen fuldstændig overladt til den højtærede Indenrigsminister. Derhos kommer det naturligtvis meget hurtigt til, at de 2 Mill. ere slupne op, og saa er maaske kun en meget ringe Part af dem, der have søgt om Tilskud, blevet tilfredsstillt; thi som sagt, man vil komme alle Begne fra og sige: Nu maa vi se at komme med, og hvilke Regler vil den ærede Indenrigsminister faa følge? Vil han følge den Regel og sige, at den, der kommer først til Mølle, saar først malet, eller vil han se Tiden an og kun give et vist Beløb ud om Aaret? Jeg vil gøre opmærksom paa, at det er ikke paa Finansloven, at det bliver afgjort, om disse Penge blive bevilgede eller ikke. Have vi Loven, som den er her, have vi bemyndiget Ministeren til at give disse